

Inhoudsopgave

Van Poesjkin naar Sloet: kleine biografie van een biografie	xi
Dank	xv
1 Inleiding: aan de hefboom tot welvaart	1
1.1 Sloet	1
1.2 Omtrent de biografie	2
1.3 Omtrent deze biografie	4
1.4 Decor	6
1.4.1 Het liberale offensief	9
1.4 Onderzoeksvragen	11
2. Achtergronden: Curriculum Vitae cum annexis	15
2.1 Afkomst, opvoeding, opleiding: 1807-1832	16
2.1.1 Aan de hand van meester Beusekamp en Martinet	17
2.1.2 Op het Instituut Van Kinsbergen in Elburg	19
2.1.3 Rechten in Utrecht	21
2.2 Familie- en gezinsleven	24
2.3 Dichter en volkskundige	27
2.4 In en vóór Hengelo: 1832-1838	31
2.5 Op een groter podium: 1838-1867	36
2.5.1 Parlementaire opmaat in 1840	36
2.5.2 Een vereniging, een tijdschrift en een krant	38
2.5.3 In de Zwolse Gemeenteraad: 1845-1851	39
2.5.4 Tussen Zwolle en Den Haag: 1848-1860	40
2.5.5 Opnieuw in de Zwolse politiek: 1860-1867	46
2.6 Levensavond: 1867-1884	46
2.7 Buitenstaander	50
3 Twee maal een onzichtbare hand: gedachtegoed	53
3.1 Vanuit de Verlichting	54
3.1.1 Fysico-theologie	56
3.1.2 Martinet, Uilkens en de <i>Katechismus der Natuur</i>	57
3.2 Proefschrift: over de aard van de staat	61
3.3 Staathuishoudkunde, landhuishoudkunde, statistiek	63
3.3.1 Staathuishoudkunde	63
3.3.2 Van Hogendorp, Ackersdijck en Vissering	71

3.3.3	Ricardo, grondrente en lonen	73
3.3.4	Accijnzen	76
3.3.5	Landhuishoudkunde	79
3.3.6	Statistiek	81
3.3.7	Sloet en de statistiek	84
3.4	Bédelen en bedélen of werken voor de kost?	85
3.4.1	Morele verantwoordelijkheid	86
3.4.2	'Sombere jaren'	90
3.4.3	Remedies	90
3.5	Panacee in 1848	94
3.6	Een basis gelegd	99
3.7	Aandeelhouders	101
4	'Kennis is de ware tooverij': over kennis, kunde en connecties	105
4.1	'Welvaart'	107
4.1.1	Statistiek volgens 'Welvaart'	110
4.1.2	Partners, aanwas, dynamiek	111
4.2	Landhuishoudkundige Congressen	112
4.2.1	'De priesteressen van den Nederlandschen landbouw'	115
4.2.2	Nestor	117
4.3	Lezingen, leesgezelschappen, bibliotheken	119
4.3.1	De bibliotheek van 'Welvaart'	122
4.3.2	Lezingen	123
4.3.3	Leesgezelschappen	124
4.3.4	Bibliotheken ten plattelande	127
4.4	Op de bres voor het (openbaar) onderwijs	130
4.4.1	Leerstof	132
4.4.2	Onderwijzers en hulponderwijzers	135
4.5	Verzamelingen, kabinet en musea	136
4.6	Het gedrukte woord	140
4.6.1	'Op de bres voor de pers'	141
4.6.2	De liberale krant <i>Overijssel</i>	143
4.6.3	Uitgaven voor beroep en bedrijf	148
4.6.4	Telegrafie, stenografie en posttarieven	151
4.7	In 'eene vruchtbaarmakende atmosfeer'	153
4.8	'Stichting/volksverlichting'	155
5	'Wegen te water en te land': voor communicatie en handel	159
5.1	In het algemeen belang	161
5.1.1	Voor marskramers en rondventers	163
5.1.2	In de Kamer	165
5.1.3	'De heeren in de zwarte rokken'	168

5.1.4	Afzonderlijke lijnen of een algemeen net	169
5.2	In Overijssel	171
5.3	Zwolle aan zee	176
5.3.1	Rimpelingen	180
5.3.2	Op weg naar Kraggenburg	181
5.3.3	Naar diepgang of tonneninhoud	182
5.3.4	Een parlementaire enquête	185
5.3.5	Bittere teleurstelling	188
5.3.6	Dieptepunt	191
5.4	Over een 'spoorlinie'	192
5.4.1	Langs de Zuiderzee	194
5.4.2	Een brug over de IJssel	196
5.4.3	Eindelijk sporen in Overijssel	197
5.5	Wegen gewogen	199
6	Baron op klompen: landbouw, landhuishoudkunde, landleven	203
6.1	De Overijsselse landbouw in de negentiende eeuw	204
6.1.1	Het land op de kop	205
6.1.2	Omstreeks 1880	207
6.2	De 'natuurlijke bestemming' van de bodem	208
6.2.1	Het 'voortbrengend vermogen' van Overijssel	209
6.2.2	'Aardkunde'	211
6.2.3	Ten voeten uit	216
6.3	Hoeder, wekker, minnaar van het platteland	218
6.3.1	Tegen ongewenste bemoeienissen	219
6.3.2	'Al te goed is buurmans gek'	222
6.3.3	Om het belang der vogelen	224
6.3.4	Door een literaire bril	227
6.3.5	Dichter van het landleven	228
6.4	Eigendom en oude rechten	231
6.4.1	Marken	233
6.4.2	Tienden	240
6.5	Techniek, mest, ras en gewas	248
6.5.1	'Met geringe middelen uit te voeren'	249
6.5.2	'Het oude Germaansche huisdier'	253
6.5.3	Mest, 'de goudmijn van den landbouw'	254
6.6	Varianten	258
6.6.1	Visserij en visteelt	258
6.6.2	Tuinbouw en fruitteelt	262
6.6.3	'Het gevleugeld vee'	267
6.6.4	Van aardaker tot zijderups	268
6.7	Observaties	270
6.8	Ecologie en economie	273

7	Provincies overzee: koloniën in de Oost en in de West	279
7.1	In de Oost en in de West	281
7.2	In de West	283
7.2.1	‘Europesche Colonisatie’	284
7.2.2	Afschaffing van de slavernij	291
7.2.3	Weinig reden tot tevredenheid	292
7.3	In de Oost	293
7.3.1	Het Cultuurstelsel	294
7.3.2	De grond in geboord	297
7.3.3	Interpellaties en suggesties	301
7.3.4	Hongersnood op Java	305
7.3.5	Naar een nieuw Regeringsreglement	311
7.4	Gepeperde politiek	315
7.4.1	Resultaten	319
8	‘Eén gezin, vastgesnoerd door broedermin’: conclusies	323
8.1	Bijdrage aan de politieke cultuur	326
8.2	Ontwikkeling	329
8.2.1	Beweging in de hefboom tot welvaart	331
	Summary	333
	Bijlage I: Functies en lidmaatschappen	342
	Bijlage II: Bibliografie Sloet	345
	Bronnen	387
	Literatuur	391
	Over de auteur	409
	Index op persoonsnamen	410
	Historia Agriculturae	415